

VERTROUWENS BERICHTEN

Februari 2016

Vertrouwensmensen.nl

VERTROUWENSBERICHTEN

is een periodieke uitgave van ons netwerk.

Er staat informatie in over omgangsvormen die van belang kan zijn voor organisaties en voor functionarissen die in organisaties te maken hebben met veiligheid en werkrelaties. Behalve nieuwe regelgeving melden we ook incidenten en ontwikkelingen die ogenschijnlijk niet direct van invloed zijn op concrete organisaties, maar die wel aan het denken zetten over de complexiteit van preventie bij ongewenst gedrag en integriteit.

Bijdragen zijn welkom. Hoe meer ogen, hoe meer zicht. We nodigen u uit deze te sturen naar louis@vertrouwensmensen.nl of naar één van de vertrouwenspersonen op de website www.vertrouwensmensen.nl.

Agressie sporadisch op agenda bij OR

Ondernemingsraden vinden het thema agressie en geweld belangrijk, maar hebben het slechts sporadisch op de agenda staan. Bovendien staat het onderwerp vrijwel nooit als autonoom thema op de agenda, zo blijkt uit onderzoek van CAOP.

Uit het onderzoek blijkt dat in bij de (semi)overheid 66 procent van de ondernemingsraden agressie en geweld een belangrijk thema vindt. In de marktsector is dat 40 procent. Dit verschil tussen sectoren zien we ook bij de vraag of ondernemingsraden het thema zelfstandig agenderen: in de overheids- of semi-overheidssector doet 55,7 procent dit, terwijl dit in de marktsector maar bij 32,9 procent van de ondernemingsraden het geval is.

Medezeggenschap is een belangrijke factor bij het stimuleren van werkgevers om hun arboverantwoordelijkheid te nemen. Daarom is vanuit het programma Veilige Publieke Taak aan CAOP gevraagd onderzoek te doen naar hoe het thema Veilige publieke taak door medezeggenschaps- en ondernemingsraden wordt opgepakt.

In 2014 had een derde van de werknemers met een publieke taak te maken met agressie en geweld. Slachtoffers van agressie en geweld kampen vaker met gezondheidsproblemen, verzuimen vaker en langduriger en zijn minder tevreden met het werk en de arbeidsomstandigheden. Agressie en geweld op het werk kost naar schatting 367 miljoen euro per jaar.

Bron: www.ornet.nl

'OR: pak pesten op de werkvloer aan'

Het is nog steeds een taboe onderwerp en er is bijna geen werkgever die wil toegeven dat het ook op zijn werkvloer speelt: pesten. Er ligt zelfs een dubbele taboe op. Toegeven dat pesten binnen jouw bedrijf plaatsvindt is niet goed voor het imago van het bedrijf, maar als slachtoffer zeg je ook niet makkelijk dat je in je professionele omgeving wordt weggepest. Ondanks dat het weldegelijk speelt, besteden ondernemingsraden er opmerkelijk weinig aandacht aan. Laura Willemse van Stichting Pesten op de Werkvloer legt uit waarom.

Er wordt te weinig aandacht aan pesten op de werkvloer besteed door ondernemingsraden, waar ligt dat aan?

'Een OR realiseert zich te weinig dat pesten op de werkvloer geen individueel probleem is. De gehele afdeling is de dupe van pesten op de werkvloer. Als OR ben je afhankelijk van de werkgever. Een OR mag je geen individuele belangen behartigen, daar wordt het vaak op geprobeerd af te ketsen. Wat wij als stichting duidelijk proberen te maken is dat pesten een systeem is. Zelfs wanneer je pesten om je heen ziet gebeuren, heeft het invloed op je.'

Wat is het gevolg voor de gehele afdeling?

'Als op een afdeling iemand gepest wordt, heeft vaak de hele afdeling te maken met een hoger verzuim. Op het moment dat je pesten bij iemand ziet gebeuren, stijgt jouw stresshormoon wat weer zorgt voor verzuim. Als je de bedrijfscultuur niet veranderd, is er binnen 2 of 3 maanden een nieuw slachtoffer.'

Wat zou de ondernemingsraad kunnen doen?

'Vraag ziekteverzuim cijfers op per afdeling. Maak aan de directie duidelijk dat het gaat om een afdelingsprobleem. Het is belangrijk dat de OR kijkt of er beleid is voor pesten en of het beleid bekend is bij werknemers en leidinggevenden. Weten ze welke route ze moeten afleggen? Weten de medewerkers of er een vertrouwenspersoon is, en zo ja wie? Kun je daar zomaar heen?'

Bron: www.ornet.nl

Aandacht voor werkdruk, agressie en geweld blijft nodig in zorg en welzijn

De Inspectie SZW heeft eind 2014 en begin 2015 in de sector zorg en welzijn een aantal instellingen geïnspecteerd. De inspecties zijn uitgevoerd in ziekenhuizen en organisaties in de sector Welzijn en Maatschappelijke dienstverlening te weten opvanghuizen en asielzoekerscentra. Daarbij ging het om de aanpak van werkdruk en agressie en geweld, bij ziekenhuizen ook om veilige naaldsystemen en werktijden van arts-assistenten. De Inspectie SZW inspecteerde bij instellingen waar zij eerder overtredingen constateerde of waar op basis van risicoanalyse een verhoogde kans op overtredingen is. Hoewel over de hele linie een verbetering zichtbaar is, is wel duidelijk dat de aanpak van psychosociale arbeidsbelasting (werkdruk, agressie en geweld) nog veel aandacht vraagt de komende tijd. Te meer omdat door de veranderingen in de sector de zorgzwaarte toeneemt. Bovendien krijgen zorgverleners steeds vaker te maken met verschillende vormen van agressie.

Ziekenhuizen

Agressie en geweld, werkdruk

Aanpak van agressie en geweld tegen medewerkers staat hoog op de agenda bij ziekenhuizen. Toch blijkt dat bij driekwart van de geïnspecteerde ziekenhuizen deze aanpak nog tekortschiet. Het gaat dan om zaken als onvoldoende voorlichting en training of het ontbreken van een goede analyse van incidenten. Ook komt men niet altijd toe aan het evalueren van het beleid en de maatregelen tegen agressie en geweld. De opvang en nazorg van medewerkers was bij de meeste ziekenhuizen in orde. Bij de aanpak van werkdruk liet ruim de helft van de ziekenhuizen die de Inspectie SZW onderzocht tekortkomingen zien. Daarbij ging het vooral om een gebrekkig plan van aanpak, onvoldoende maatregelen tegen werkdruk en het ontbreken van een evaluatie van de aanpak.

Veilige naalden

De Inspectie onderzocht de ziekenhuizen ook op werken met veilige naaldsystemen. Werkgevers zijn verplicht maatregelen te nemen om prikaccidenten met mogelijk besmette naalden te voorkomen. Daarbij gaat het onder meer om naaldsystemen met ingebouwd veiligheidsmechanisme en veilige containers om gebruikte naalden af te voeren. Van de onderzochte ziekenhuizen maakt één op de vier hier nog onvoldoende gebruik van.

Werktijden

In 2014 inspecteerde de Inspectie SZW voor de derde keer in zes jaar een aantal ziekenhuizen op arbeids- en rusttijden van arts-assistenten. In 2010 was bij 13 van de 40 onderzochte ziekenhuizen sprake van herhaalde overtredingen. In 2015 constateerde de Inspectie hier nog enkele incidentele overtredingen. In één geval ging het om structurele overtredingen. Daar heeft de Inspectie voor de tweede keer een boete opgelegd.

Asielzoekerscentra en opvanghuizen

Werkdruk

Vergeleken met 2011 hebben de onderzochte asielzoekerscentra en opvanghuizen vooruitgang geboekt in de aanpak van werkdruk en van agressie en geweld. Toch is ook hier nog wel een verbeteringslag noodzakelijk. Op ongeveer de helft van de geïnspecteerde locaties zag de Inspectie tekortkomingen. Zo is er meestal wel beleid ontwikkeld, maar laat in veel gevallen de invoering van concrete maatregelen nog op zich wachten.

Agressie en geweld

De Inspectie SZW vindt de training van medewerkers tegen agressie en geweld voor verbetering vatbaar. Zo zag de Inspectie bij asielzoekerscentra ook ongetrainde, onervaren medewerkers aan het werk. Volgens het Centraal Orgaan Asielzoekers gaat het hier om 'training on the job'. De snelle en grote instroom asielzoekers leidde tot een dermate snelle uitbreiding van het personeelsbestand, dat het niet mogelijk bleek om alle nieuwe medewerkers vooraf te trainen.

In opvanghuizen zijn de voorlichting en training vaak nog onvoldoende uitgewerkt. De minister van VWS en sociale partners onderkennen de noodzaak dat ook in opvanghuizen een gedegen aanpak van agressie en geweld tot stand komt. Daarom is de ondersteuningsregeling 'Veilig Werken in de zorg' nu ook beschikbaar voor opvanghuizen. Bron: www.Inspectieszw.nl

VN: vaker discriminatie van gehandicapten op de werkvloer

Mensen met een functiebeperking hebben te maken met meer arbeidsdiscriminatie ondanks de grote vooruitgang die is geboekt in de strijd tegen discriminatie op de werkvloer. Dit meldt de Algemene Nederlandse Gehandicapten Organisatie (ANGO).

In het rapport van de ILO, de arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties, staat dat mensen met een beperking met betaald werk wereldwijd minder verdienen dan mensen zonder handicap. Volgens de arbeidsorganisatie verhindert het glazen plafond gehandicapte mensen om een topfunctie te bekleden. De ILO stelt dat slechts kleine maatregelen nodig zijn om bijvoorbeeld blinde of dove mensen volledig te kunnen laten meedraaien binnen een bedrijf. Zo stellen ze braille-toetsenborden voor of het aanleren van gebarentaal.

Auteur van het rapport Manuela Tomei: "Het is frappant om te zien hoe overal in de wereld, onafhankelijk van hoe rijk of arm een land is of welk politiek systeem het heeft, discriminatie voorkomt."

Bron: www.nationalezorggids.nl

'Op seksuele intimidatie hoort gevangenisstraf te staan'

Op seksuele intimidatie van meisjes en vrouwen op straat moet een boete of gevangenisstraf van drie maanden staan. Dit vindt een groep jonge vrouwen en mannen die een burgerinitiatief zijn gestart om dit probleem op de politieke en maatschappelijke agenda te krijgen. 'Wetgeving is een duidelijk signaal van de overheid dat seksueel intimiderend gedrag niet wordt getolereerd.'

Sinds de massale aanrandingen in Keulen op oudjaarsnacht stromen de handtekeningen binnen voor het burgerinitiatief, zegt initiator Gaya Branderhorst (34), directeur KPMG International en parttime werkzaam als model in New York. Het doel is op straatintimidatie.nl veertigduizend handtekeningen te verzamelen om het onderwerp op de agenda van de Tweede Kamer te krijgen. De teller staat nu op 18.272 steunbetuigingen, de helft komt van mannen.

Het burgerinitiatief maakt onderdeel uit van een groeiende, internationale beweging van burgers tegen seksueel intimiderend gedrag op straat. Zo is de in Amerika ontstane organisatie Hollaback! sinds kort ook in Nederland actief en werkt samen met het burgerinitiatief. Hollaback! maakte in de VS veel los met een tien uur durende opname met een verborgen camera van een vrouw die in zwarte broek en zwart T-shirt door de straten van New York loopt en gemiddeld elke zes minuten door een man wordt lastig gevallen. Sommigen blijven minutenlang naast haar lopen en om haar aandacht smeken.

De gemeenteraad in Amsterdam bespreekt volgende maand een voorstel van de VVD-fractie om straatintimidatie aan te pakken. VVD-raadslid Dilan Yesilgoz stelt dat het nu al strafbaar is, maar dat er niets aan wordt gedaan. 'We zouden het op verschillende fronten moeten aanpakken. Campagnes dat we dit gedrag als samenleving niet accepteren, preventie op scholen en handhaving door de politie, waardoor vrouwen zich serieus genomen voelen en het aantal aangiften zal toenemen.'

Yesilgoz, daarin bijgevalen door PvdA-kamerlid Ahmed Marcouch, reageerde dinsdag verbaasd op de opmerking van de Amsterdamse burgemeester Eberhard van der Laan dat aanrandingen zoals in Keulen niet in Amsterdam kunnen gebeuren, omdat

Amsterdammers 'te lief' zijn om zoiets te doen. 'Laten we niet doen alsof er in Amsterdam geen seksuele intimidatie is', was de reactie van Marcouch, oud-politieman in de hoofdstad. Volgens hem komt het veelvuldig voor, op straat, in de tram en het uitgaansleven. 'En dan bedoel ik niet een beetje sissen', zei hij tegen Het Parool.
Bron: www.volkskrant.nl

Bedrijfsgeheim krijgt betere bescherming

Het lekken van bedrijfsgeheimen kan grote schade opleveren. Bedrijfsgeheimen beschermen wordt nu makkelijker.

Daarover heeft het Europees Parlement dinsdag een voorlopig akkoord bereikt met tijdelijk EU-voorzitter Luxemburg. Volgens de plannen wordt onrechtmatig verkregen vertrouwelijke bedrijfsinformatie zo beter beschermd.

Momenteel bestaan er nog veel verschillende definities van wat een bedrijfsgeheim inhoudt, maar de partijen zijn het eens geworden over een gemeenschappelijke omschrijving. De Europese richtlijn hierover moet mensen die dergelijke informatie willen publiceren afschrikken.

Bedrijfsgeheimen beschermen

De bescherming geldt niet alleen voor technologische kennis, maar ook voor commerciële klantgegevens, businessplannen en marktonderzoek en -strategieën. EU-lidstaten moeten zorgen voor procedures waarmee gedupeerde bedrijven hun recht kunnen halen en compensatie kunnen krijgen. Claims voor bedrijfsgeheimen beschermen moeten wel binnen zes jaar worden ingediend.

Een op de vijf bedrijven is de afgelopen tien jaar slachtoffer geweest van ten minste één poging om bedrijfsgeheimen te ontfutselen, zo bleek twee jaar geleden uit onderzoek. Kwaadwillende medewerkers zijn een gevaar voor de organisatie. En in crisistijd loopt die druk op, zo bleek wel uit wereldwijd onderzoek van carrièresite Monsterboard: in 2011 was 25 procent van de werknemers bereid om bedrijfsgeheimen te verkopen.

Klokkenluider krijgt bescherming

Klokkenluiders die in 'goed vertrouwen' en 'in het publieke belang' handelen, krijgen ook bescherming. En onderzoeksjournalisten die vertrouwelijke informatie naar buiten brengen, mogen hun bronnen geheim houden.

'Het nieuwe instrument zal juridische duidelijkheid en een gelijk speelveld voor alle Europese bedrijven geven', aldus de Luxemburgse minister Etienne Schneider. Bedrijfsgeheimen beschermen moet zo eenvoudiger worden.

De Europese Commissie kwam twee jaar geleden met voorstellen om regels over bedrijfsgeheimen gelijk te trekken. Het Europees Parlement stemt volgend jaar over het nu bereikte akkoord. (ANP)

Bron: www.pwdegids.nl

'Strafexpedities' op V&J tegen ambtenaren die misstand melden

Op het departement is alles erop gericht het blazoenschoon te houden, zegt een ex-vertrouwenspersoon.

Klokkenluiders bij het ministerie van Veiligheid en Justitie (V&J) „zouden wel gek zijn” om melding te maken van vermoedens van interne misstanden. Dat zegt de voormalige vertrouwenspersoon integriteit van het ministerie Sjaak Jansen tegen NRC.

„Mijn ervaring is dat er strafexpedities werden ingesteld jegens ambtenaren die meldingen deden. Het eerste wat men op het ministerie deed is ontkennen, en

vervolgens wegvegen. Alles was er op gericht om het blazoen schoon te houden. Melders van misstanden werden niet gepromoveerd of kregen vervelend werk te doen.”

Wraakacties en klassenjustitie

Jansen, die begin vorig jaar op een zijspoor raakte bij V&J, stuitte in de vier jaar dat hij vertrouwenspersoon was niet alleen op wraakacties, maar ook op klassenjustitie: „Er zijn mensen ontslagen omdat ze zogenaamd een oude printer hadden gestolen, wat niet eens bleek te kloppen. Veel grotere vergrijpen werden ondertussen met de mantel der liefde bedekt.”

De uitspraken van de oud-vertrouwenspersoon vallen samen met een nieuwe opdracht van justitieminister Ard van der Steur (VVD) aan de zogeheten commissie-Oosting. Die moet onderzoeken of er op het ministerie sprake is van een „doofpot” in de zaak rond de deal die oud-staatssecretaris Fred Teeven (VVD) sloot met crimineel Cees H. Minister Ard van der Steur (VVD) schreef vorige week aan de Tweede Kamer dat ambtenaren die zich alsnog met informatie over Teevendeal bij de commissie-Oosting meldden „dezelfde bescherming” zouden genieten als onder de klokkenluidersregeling.

Rol vertrouwenspersoon in het geding

De positie van Jansen als Vertrouwenspersoon Integriteit van het departement was de afgelopen jaren herhaaldelijk in het geding. Zijn contactgegevens werden verwijderd van het intranet van het ministerie, en meldingen van misstanden werden doorgeschakeld naar een ondergeschikte van Pieter Cloo - indertijd de hoogste ambtenaar op het ministerie. De jaarverslagen die Jansen schreef waren digitaal niet terug te vinden voor medewerkers.

De gepensioneerde jurist Jansen is een gerespecteerd plaatsvervangend rechter die meer dan veertig jaar voor het departement werkte, alvorens hij in 2011 werd aangesteld als extern vertrouwenspersoon. Hij vervulde die rol tot het voorjaar van 2015.

Justitieambtenaren die misstanden, lekken of ander onethisch gedrag van collega’s willen melden zonder zelf in problemen te komen konden bij hem terecht. Zijn rol is in de wet verankerd.

Vertrouwelijke meldingen

In een reactie zegt een voorlichter dat het ministerie zich niet herkent in de woorden van Jansen. Volgens de voorlichter „doet het ministerie er alles aan om het beleid rond vertrouwelijke meldingen te bewaken en onder ambtenaren te verspreiden.”

De Tweede Kamer wil voor woensdagmiddag 16.00 uur een brief van Van der Steur over de onthullingen van NRC.

Jansens uitspraken sluiten aan op de kritiek die (voormalige) ambtenaren vorig jaar uiten in NRC. Zij schetsten een defensief en op [het eigen imago gericht ministerie](#).

Woensdagavond overlegt de Tweede Kamer met Van der Steur over de nieuwe onderzoeksopdracht aan de commissie-Oosting.

Bron: www.nrc.nl

In de politiek maakt men zich zorgen

'Bescherming voor klokkenluiders Teevendeaal'

Partijen in de Tweede Kamer maken zich zorgen over de bescherming van ambtenaren die meer willen vertellen over Teevendeaal. Zij moeten zich vrij voelen om nu wel alles te delen over de vermeende doofpot op het ministerie van Veiligheid en Justitie.

SP en D66 stellen eisen daarom bescherming van minister Van der Steur (Veiligheid en Justitie). In gezamenlijke Kamervragen schrijven de twee partijen: „Bent u bereid te garanderen dat de betrokken ICT-medewerkers op geen enkele wijze negatieve consequenties kunnen of zullen ondervinden van het feit dat zij openheid van zaken zullen geven over de gang van zaken?”

De commissie Oosting heropent het onderzoek naar de Teevendeaal nu er mails zijn opgedoken waaruit het beeld naar voren komt dat de zoektocht naar 'het bonnetje' van hogerhand is gestopt. Het bonnetje mocht niet gevonden worden, zo lijkt het.

SP-Kamerlid Van Nispen en D66-Kamerlid Swinkels benadrukken dat de minister ook niet via een omweg de ambtenaren mag straffen. Bijvoorbeeld omdat ze zich in eerste instantie niet bij de commissie Oosting hebben gemeld.

Bron: www.telegraaf.nl

Nederland doet het internationaal wel goed hoewel er ook twijfel is omdat we liever praten dan doen als het gaat over integriteit

Nederland 5e op Corruption Perceptions Index 2016

Op de jaarlijkse Corruption Perceptions Index (CPI) van Transparency International is Nederland gestegen naar de vijfde plaats met 87 punten.

In 2014 stond Nederland nog drie plaatsen lager met 83 punten. De index omvat de perceptie van corruptie in de publieke sector in 168 landen. Denemarken nam opnieuw de eerste plaats in. Noord-Korea en Somalië waren de slechtst presterende landen met ieder slechts 8 punten. De Corruption Perceptions Index is gebaseerd op adviezen van deskundigen van corruptie in de publieke sector. De scores hangen dus in belangrijke mate af van de beschikbare informatie over corruptie in een land.

De Nederlandse stijging op de ranglijst is met name te danken aan een verandering in score van de Sustainable Governance Index SGI score van de Bertelsmann Foundation. Hierin wordt de kwaliteit van de democratie beoordeeld. Toch is ook deze bron kritisch ten opzichte van het Nederlandse anti-corruptie beleid: "The Netherlands is considered a corruption-free country. This may well explain why its anti-corruption policy is relatively underdeveloped. The Dutch prefer to talk about improving "integrity" and "transparency" rather than openly talking of fighting or preventing corruption, which appears to be a taboo issue." Transparency International constateert dat ondanks de goede Nederlandse score nog steeds verbeteringen van het integriteitssysteem mogelijk zijn. Lees de hele verklaring van Transparency International Nederland.

Bron: www.integriteitoverheid.nl

Nederlandse aanpak integriteit breed toegankelijk gemaakt voor EU-partners

Europese landen kunnen leren van de Nederlands integrale aanpak van integriteitsbevordering.

Daarom biedt het Bureau Integriteitsbevordering Openbare Sector (BIOS) de landen een Engelstalige bundel over integriteit en integriteitsmanagement bij de Nederlandse overheid aan '*Integrity management in the public sector, the Dutch approach*'. Het boek is verschenen onder redactie van Leo Huberts (VU) en Alain Hoekstra (BIOS).

Marijn Zweegers, hoofd BIOS: Ook bij eerdere voorzitterschappen van de Europese Unie heeft Nederland aandacht aan integriteit besteed. We lopen in internationaal perspectief voorop als het gaat om integriteitsmanagement en vooral onze integrale en preventieve aanpak ervan. Met deze bundel hebben de Europese partners de kans om met onze expertise en ervaringen de integriteit van de eigen overheid te versterken.'

Combinatie van regels, bewustwording en institutionalisering

Nederland onderscheidt zich in haar aanpak. 'We zijn niet uitsluitend gefixeerd op het voorkomen van corruptie en fraude,' zegt minister Plasterk (BZK) in het voorwoord. Ook de bevordering van ethische kwaliteit krijgt aandacht. Deze combinatie van regels, bewustwording en institutionalisering maakt de Nederlandse aanpak uniek. Al zijn we er nog niet, concludeert Plasterk: 'Een stevige en duurzame verankering van integriteit is een uitdaging.'

Breed publiek

De bundel *Integrity management in the public sector: the Dutch approach* richt zich op een breed internationaal publiek. De Nederlandse context is toegankelijk uitgelegd. Ook bevat de bundel bruikbare lessen voor andere landen. Zo maken verschillende auteurs duidelijk hoe zij interne en externe 'integriteitsnetwerken' inzetten voor integriteitsbevordering, wordt er aandacht besteed aan de inzet van risicoanalyses om kwetsbare organisatieprocessen door te lichten, maar wordt vooral op diverse manieren duidelijk gemaakt dat integriteit het beste gedijt bij een preventief samenhangend beleid. Dit maakt de bundel bruikbaar voor iedereen die werkt aan de bestrijding van corruptiebestrijding en het bevorderen van integriteit: beleidsmakers, integriteitsmedewerkers, compliance officers, ethiek- en integriteitsorganisaties, anti-corruptiebureaus, NGO's, studenten en onderzoekers.

Beleid, praktijk en wetenschap

De bundel beschrijft hoe het Nederlandse integriteitssysteem werkt vanuit drie perspectieven: beleid, praktijk en wetenschap. Het eerste deel besteedt aandacht aan de verschillende rollen, taken en spelers in het Nederlandse integriteitssysteem. Ook wordt geschetst hoe dit systeem zich heeft ontwikkeld. In deel II beschrijven diverse Nederlandse organisaties hun ervaringen met integriteitsmanagement. Het laatste deel van het boek bevat academische reflecties op integriteitsmanagement in Nederland.

Auteurs en samenstellers

De bundel is samengesteld door professor Leo Huberts (VU) en Alain Hoekstra (BIOS). Aan de vijftien verschillende hoofdstukken hebben diverse auteurs meegewerkt, zoals: Christoph Demmke (universiteit van Friedrichshafen); Willeke Slingerland (Saxion Hogeschool); Jeanine Kooistra (gemeente Amsterdam); Rick Duiveman (Provincie Limburg); Hans Visser (Belastingdienst).

Kosteloos downloaden

De bundel *Integrity management in the public sector, the Dutch approach* is volledig en per hoofdstuk kosteloos te downloaden.
www.integriteitoverheid.nl

Onderwijs en jongeren

Wat kan de school doen bij sexting?

Recent verschenen er in de actualiteit berichten over verspreiding van pikante foto's van scholieren via sociale media. Via de helpdesk van Stichting School & Veiligheid komen regelmatig berichten binnen over dit fenomeen, genaamd sexting. Wat is sexting precies, welke rol heeft de school en wat kan de school doen bij signalen?

Sexting

Sexting is het versturen van seksueel getinte foto's en filmpjes via sociale media. Onder jongeren komt dit steeds vaker voor. Sexting kan een onderdeel zijn van seksueel experimenteel gedrag bij jongeren, maar is strafbaar bij minderjarigen.

Het gevaar voor jongeren is dat zij kans lopen dat beelden die zij onderling versturen verder worden verspreid via internet. Op die manier kunnen de beelden permanent op internet circuleren en zo kan het bijvoorbeeld op kinderpornowebsites terecht komen.

Rol van de school

Wanneer duidelijk wordt dat leerlingen of studenten betrokken zijn en hier hinder van ondervinden, heeft de school de taak om te reageren. Via onze helpdesk ontvangen wij signalen dat scholen vaak niet goed weten welke maatregelen zij kunnen nemen. Een aantal vuistregels:

- Wijs het minderjarige slachtoffer op de mogelijkheid om aangifte te doen bij de politie. Het gaat immers om een strafbaar feit.
- Neem (straf)maatregelen in navolging van de eerder gemaakte afspraken en regels van de school over wetsovertreding. De school kan besluiten zelf ook aangifte of melding te doen bij de politie. Lees meer over hoe te sanctioneren in onze Sanctieladder leerlingen (vo en mbo).
- Wijs het slachtoffer op de aanwezigheid van de vertrouwenspersoon.
- Ga het afzonderlijke gesprek met zowel de betrokken leerlingen/studenten als hun ouders aan over de melding.
- Verbied verdere verspreiding door leerlingen of studenten en verbind er sancties aan als dit toch gebeurt.

Bron: www.schoolenveiligheid.nl

Musical over pesten in de Molenberg

Delfzijl. De familemusical Spijt! stond zondag 10 januari in Theater de Molenberg. De musical is de bewerking van het baanbrekende boek van Carry Slee dat gaat over pesten, gepest worden of er getuige van zijn en er niets tegen kunnen doen.

De populaire en bekroonde jeugdboekenschrijfster wist op een vlotte manier ook andere onderwerpen als drugs en loverboys onder de aandacht van jongeren te brengen. De hoofdpersoon in Spijt! is Jochem die op school dagelijks wordt gepest en getreiterd. Er zijn maar een paar klasgenoten die hem bijstaan. David zou wel willen maar die is ook heel druk met zijn band en zijn verliefdheid op Vera. Het treiteren door Sanne en Justin is echter zo heftig dat zelfs leraar Tino daar niets tegen kan uitrichten. Met alle tragische gevolgen van dien. Op het grote schoolfeest wordt Jochem dronken gevoerd. David denkt

dat Vera met een ander zoent en is woedend. Als Jochem hem om hulp vraagt, is hij zo kwaad dat hij wegloopt en daardoor op een beslissend moment niet in de buurt is. Die nacht lijkt Jochem spoorloos verdwenen. Van huis weggelopen. Nergens te vinden. David en Vera gaan op zoek en vinden zijn tas bij een meer in de buurt.

Spijt! is in 2013 verfilmd en kreeg 35 internationale prijzen, waaronder die van Beste Europese Jeugdfilm. Dick van den Heuvel, scenarist van de film, is ook verantwoordelijk voor script en regie van deze voorstelling. De musical is een productie van Stichting Homemade Productions, een kleine producent die relevant muziektheater maakt over maatschappelijke problemen. De jonge cast bestaat uit: Bjorn Wilbers (Jochem), Marco Hoving (David), Rose-Anne van Elswijk (Vera), Lisanne Schut (Sanne), Mike Levens (Justin), Daan Smits (Tino) en Robin van den Heuvel in de rol van de verteller.

De voorstelling is geschikt voor bezoekers vanaf 12 jaar.

Bron: www.noorderkrant.nl

Tot slot een wijze les voor jong en oud

internet pesten

Na een maand meegedaan te hebben aan reageren op artikelen op diverse website ben ik enorm geschrokken van de manier waarop mensen op forums met elkaar omgaan. Mensen voelen zich op forums vrijer om andere enorm te kwetsen of af te kraken. De empathie en beleefdheid die je in direct contact hebt lijkt bij reageerders op een artikel of forum bijna weg te zijn.

Ik ben in de wereld van forums en reageren op artikelen gedoken. De reden daarvoor was dat ik mijn zoon regelmatig huilend vanachter de computer moest halen. Op de vraag waarom hij zo huilde antwoordde hij: mijn vrienden schelden mij uit omdat ik het spel niet goed deed. Ik vroeg hem daarop: welke vrienden doen dat dan? Hij antwoordde: die op het spel mama.

Ik ben eens met hem mee gaan kijken en wat ik voorbij zag komen aan nare taal was niet mis. Ik heb hem toen uitgelegd dat internetvrienden geen echte vrienden zijn en dat het allemaal niet echt is. Hij nam hier geen genoegen mee, het waren toch echt zijn vrienden daar op dat spel ook al had hij ze nog nooit gezien.

Dagen heb ik mij af gevraagd hoe mensen die je niet kent je zo kunnen kwetsen, ik kon mij daar niet in verplaatsen aangezien ik geen Facebook of wat ook heb op internet. Je kan toch niet zo gekwetst worden door mensen op internet want jij kent ze niet dacht ik. Om te kijken hoe dat nou werkt ben ik aan forums en reageren op kranten artikelen begonnen. Facebook account aangemaakt want die heb je vaak nodig om ergens te kunnen reageren. Maar ook een paar profielen waar je anoniem kunt reageren. Ik ben gaan reageren op maatschappelijk gevoelige artikelen omdat ik daar de heftigste reacties voorbij zag komen.

De eerste week kon ik de reacties nog naar mij neerleggen maar mijn hemel ze waren vaak best pittige. Na een week merkte ik toch dat bepaalde reacties op mijn profiel mij dwars gingen zitten. Week 3 laaide de discussies steeds hoger op en kreeg ik de meest enge ziektes naar mijn profielen gegooid maar ook verwensingen die je in het dagelijks leven niet rechtstreeks zou zeggen. En wat schetst mijn verbazing, ondanks dat ik een vrij nuchter persoon ben, ik kon de neiging om het terug te doen bijna niet meer onderdrukken. Ik voelde mij door de mensen die ik totaal niet ken echt persoonlijk gekwetst. De achterdocht, de haatdragende teksten, de verwensingen, de nare ziektes die voorbij kwamen, ik lag er echt van wakker. Ik heb zelfs gehuild om de woede die ik op mij af zag komen. Het maakte geen verschil of ik een profiel met foto of een anoniem profiel had, allebei was het even erg.

Op dat moment dat ik vol verbazing en verdrietig achter mijn computer zat begreep ik mijn zoon van 11 jaar. Mensen die online reageren op spelletjes of Facebook of kranten artikelen kunnen elkaar zeer hard kwetsen, ze kennen elkaar niet persoonlijk zien geen

gezicht en dat maakt het makkelijker om zo hard en pijnlijk richting een ander te reageren.

Daarbij komt ook nog eens dat geschreven taal op iedereen anders overkomt. En als je alles wat je hebt neergeschreven op internet ook nog laat staan kunnen wildvreemden er nog maanden jaren op reageren.

Ik snap nu dat onze jeugd het zwaar heeft, appen en online bezig zijn is een moeilijk gebeuren voor je het weet heb je iemand zwaarder gekwetst als je bedoeling was. Ik heb ze meer beltegoed gegeven zodat ze kunnen bellen, terug naar persoonlijk direct contact.

Ik heb een wijze les geleerd, direct contact door gesproken woorden bevalt mij beter liefst met een gezicht erbij.

Beste reageerders en forum bewandelaars of ander soort internet gebruikers wees wat voorzichtiger met de uitspraken op internet, we zijn allemaal mensen met gevoelens en persoonlijke issues zonder dat je er erg in hebt heb je iemand zomaar intens gekwetst. Achter elke computer zit een mens van vlees en bloed.

Bron: www.dichtbij.nl

Bij het afronden van deze editie is het voorstel van wet 'huis voor klokkenluiders' in de Eerste Kamer behandeld. De stemming is op dinsdag 16 februari